

Muovikemikaalit lattia- ja pinnoitetyössä

Tiedote työpaikalle ja työterveyshuoltoon

Muovikemikaalit voivat aiheuttaa lattia- ja pinnoitetyössä ammattitauteja ja muita terveyshaittoja. Tämän tiedotteen tarkoituksena on edistää työolojen terveellisyyttä ja turvallisuutta ja antaa lisätietoa työntekijöiden altistumista vähentävistä toimista.

Ohjausta työterveyshuollosta

Suosittelemme tiivistä yhteistyötä työterveyshuoltoon kanssa kaikissa sairastumisiin, oireiluun, suojautumiseen ja työympäristöön liittyvissä asioissa. Työturvallisuuslain (738/2002) mukaan työnantaja on velvollinen suorittamaan riskinarvioinnin ja tekemään riittävät toimenpiteet riskien torjumiseksi. Työterveyshuolto toimii asiantuntijana työn terveellisyyttä ja turvallisuutta koskevissa asioissa. Sen tulee tehdä työpaikkaselvitys, jossa työn terveysvaikutukset arvioidaan.

Työterveyshuollon tulee kiinnittää huomiota altistumisen laatuun ja määrään, suojautumiseen, iho-, hengitystie- ja silmäoireisiin sekä oireilevien henkilöiden seurantaan. Terveystarkastukset tulee tehdä riskinarviointiin perustuen yleensä 1-3 vuoden välein.

Mikäli tarvitsette lisätietoja, työpaikkamittauspalveluita tai apua altistumista ehkäiseviin toimenpiteisiin, voitte ottaa yhteyttä Työterveyslaitoksen asiantuntijoihin, linkki ja yhteyshenkilöt alla.

Helsinki: vanhempi asiantuntija Beatrice Bäck

Kuopio: erikoistyöhygieenikko Mika Jumpponen

Oulu: erikoistyöhygieenikko Jari Rajala

Tampere: työhygieenikko Marjo Vänskä

Turku: työhygieenikko Mika Korva

Altistuminen

Muovikemikaaleille altistutaan mm. lattiapinnoitetyössä, rakennusmaalauksessa sekä saumaus- ja tiivistystöissä. Näissä töissä saattaa esiintyä myös muita haitallisia aineita kuten liuotinaineita, puupölyä ja kvartsia, joita tämä ohje ei käsittele.

Massalattiamateriaaleina käytetään mm. epoksi-, uretaani- ja akrylaattihartseja. *Rakennusmaalauksessa* tyypillisten vesiohenteisten maalien lisäksi saatetaan käyttää liuotinohteisia epoksi-, uretaani- tai akrylaattipohjaisia 2-komponenttimaaleja, lakkoja ja liimoja. *Saumaussessa, tiivistämisessä, liimauksissa ja eristystöissä* sekä *vanhojen viemäriputkien saaneraustyössä* käytetään niinikään epoksi- ja polyuretaanituotteita. Jotkut putkipinnoitteet sisältävät polyesteri- ja akrylaattihartseja. Em. kemikaalien lisäksi käytössä voi olla myös muita muovimateriaaleja.

Terveysvaikutukset

Monet rakennusalalla käsiteltävät kemikaalit aiheuttavat ärsytys- ja/tai allergiaoireita iholla ja hengitysteissä. Polyuretaanituotteiden sisältämät isosyanaatit ovat tunnettuja ammattiaseman aiheuttajia. Ne voivat aiheuttaa myös allergista kosketusihottumaa. Epoksiyhdisteet ja akrylaatit taas ovat voimakkaasti ihoa herkistäviä kemikaaleja ja aiheuttavat lähinnä allergista kosketusihottumaa, harvemmin myös astmaa tai nuhaa.

Haittojen vähentäminen

Kemikaalihaittojen vähentämiseksi työpaikalla on tutustuttava käyttöturvallisuustiedotteisiin ja perehdytettävä uudet työntekijät huolellisesti. Työssä on noudatettava tehtäväkohtaisia suojautumisohjeita (mm. Maalarin alan ja Lattianpäällystealan työehtosopimukset sekä Rakennus- ja korroosionestomaalauksen suojautumisohjeet). Altistumista on pyrittävä vähentämään ensisijaisesti turvallisilla työtavoilla ja työpaikan riittävillä yleis- ja kohdepoistoilla ja näiden toimien lisäksi tarvittaessa suojaimilla.

Tiedote työpaikoille ja työterveyshuoltoon

Haittojen vähentäminen

Hengityksen suojaimen on yleensä oltava A2 suodattimella varustettu, ja pitkissä työvaiheissa suojaimen tulee olla puhaltimella varustettu. Hyviä suojakäsineitä ovat mm. pitkävärtinen ja riittävän paksu nitrilikuminen kemikaalinsuoja-käsine tai monikerroslaminaattikäsine (esim. Barrier tai 4h), jonka päälle voi pukea toisen, napakamman käsineen.

Kemikaalikohtaisia suojautumisohjeita löytyy suojainvalmistajilta ja käyttöturvallisuustiedotteista.

Lisätietoa

- Lisäohjeita suojautumisesta ja turvallisista työtavoista rakennuspinnoitustyössä:
- <http://www.ttl.fi/fi/malliratkaisut> => Riskienhallinnan malliratkaisut => Rakentaminen ja saneeraus ja Kemikaaliturvallisuus.
- www.ttl.fi/epoksikansio